

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

GYMNÁZIUM TÝN NAD VLTAVOU

Autor: Mgr. Lukáš Boček

Datum: 3.3.2013

Ročník: kvinta

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Tematický okruh: Literární komunikace

Téma: Renesanční a humanistická literatura – Španělsko

Klíčová slova: Literatura, renesance, humanismus, filosofická východiska, Španělsko, Lope de Vega, Miguel De Cervantés

Anotace: Prezentace žáky interaktivním způsobem seznamuje s uměleckým vývojem ve středověku v období rozkvětu renesance a humanismu. Především se zaměřuje na italskou renesanci.

Zpracování tohoto DUM bylo financováno z projektu OPVK, výzva 1.5

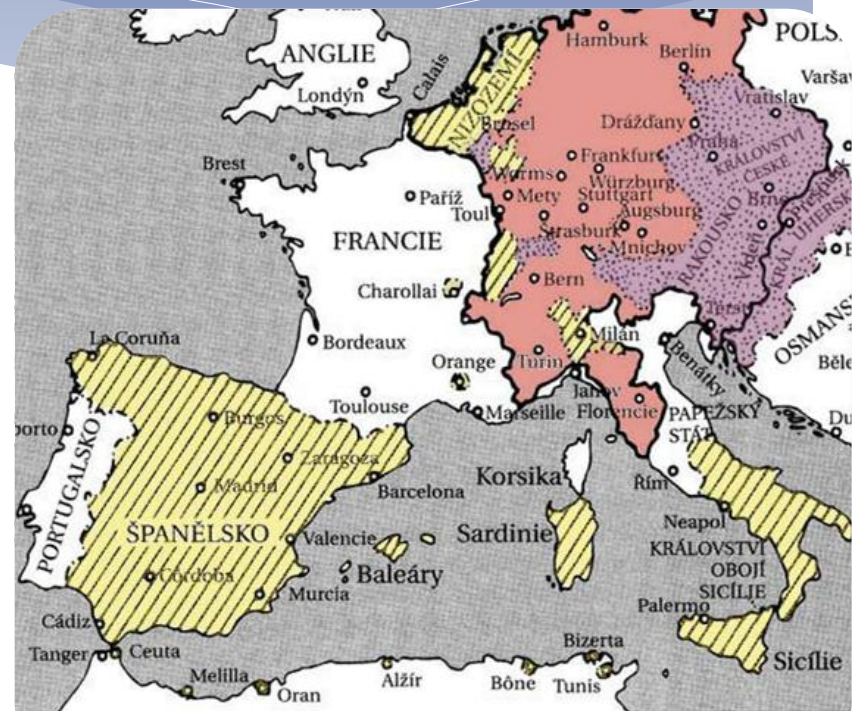
Renesance a humanismus ve španělské literatuře

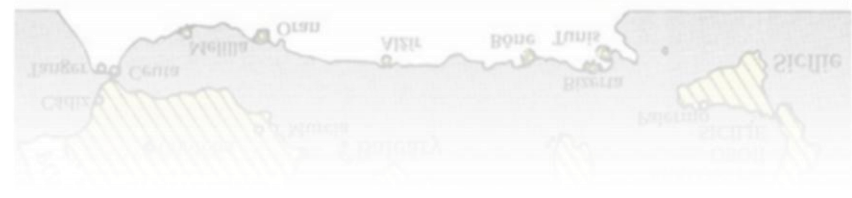
Španělská renesance

Španělsko:

- * 16 – 17. století – zlatý věk literatury
- * Rychlý rozvoj je umožněn rozvíjením domácích lidových tradic a stykem s humanismem z ostatních částí Evropy
- * Nejvíce se rozvíjí:
 - * **Drama**
 - * **Próza**
- * **Komedia:**
 - * Určitý druh španělského dramatu = národní žánr
 - * Jakékoliv veršované drama, založené na působivé zápletce, které má 3 jednání, mísí se v něm prvky komedie a tragédie

Legenda:
Svaté říše římské (red)
Španělské větve (yellow)
Rakouských Habsburků (purple)

Miguel De Cervantés

Miguel De Cervantés y Saavedra (1547 – 1616)

- * nejvýznamnější španělský **prozaik** tohoto období
- * Šestý syn zchudlého šlechtice, z osmi dětí
- * pestré životní osudy
- * neměl příležitost k soustavnému vzdělání → byl zraněn v námořní bitvě → upadl do tureckého zajetí a byl odvečen do Alžírsko jako otrok → vykoupil se ze zajetí, ale až do smrti nenašel zaměstnání, kde by si mohl vydělat na splacení svých dluhů
- * Byl podezřen z vraždy, vyloučen z církve
- * Zemřel v naprosté chudobě

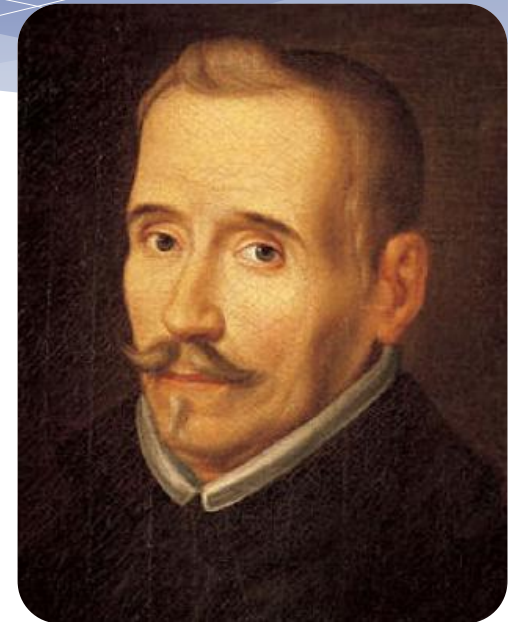
Důmyslný rytíř Don Quijote de la Mancha

- * chudý vesnický zeman, vášnivý čtenář rytířských románů se rozhodne obnovit slávu rytířů
- * vydá se do boje s nespravedlivým světem, ale výprava končí neúspěšně
- * Doprovází ho zbrojnoš - vesničan Sancho Panza
- * Don Quijote ho získá tím, že mu slíbí post guvernéra ostrova, který dobudou
- * jejich výpravy, při nichž si rytíř představuje nepřátele (boj s větrnými mlýny, se stádem ovcí, atd.), končí neúspěchem nebo výpraskem
- * Quijotova ušlechtilost strhuje i jeho sluhu – pod vlivem Quijota se Sancho Panza mění, přejímá jeho názory, je morálně lepší
- * román původně **satira na rytířské romány**
- * postupně jeho ideály a dobré vlastnosti ukazují na špatnost současné společnosti
- * hrdinové jsou protikladné typy jednáním i vzhledem

Lope de Vega

Lope de Vega (1562 – 1635)

- * nejvýznamnější španělský **dramatik** tohoto období
- * Vystudoval teologii a filozofii
- * Napsal přibližně 2000 her, dochovalo se cca 425 z nich
- * Nejoceňovanější jsou jeho historické a společenské hry se složitými zápletkami
- * Tvořil v duchu španělské komedie
- * **Komedie pláště a dýky**: šlechtická tematika, zvraty, láska, čest, žárlivost, kritizuje v nich společenskou morálku

Ovčí pramen

- * Hra podle skutečné události z 15. století
- * Ve svobodné vesnici je narušen klid, když přijíždí komtur (velitel) Goméz
- * Znásilňuje ženy a ponižuje muže
- * Tyran je později zabit
- * Do města přijíždí vrchnost, aby vraždu vyšetřila
- * **Fuente Ovejuna** [fuente ovechuna], Ovčí pramen, je vesnice, ve které se děj odehrává
- * během soudu všichni vesničané na otázku, kdo Goméze zabil, odpovídají: „My, Fuente Ovejuna“
- * Hra o kolektivní vině, nikdo není potrestán, lidé si zachovávají důstojnost

Zdroje obrázků

- * http://houfy.webzdarma.cz/mainpage_soubory/vzpominame/karelv/maparise2.jpg
- * http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cervates_jauregui.jpg
- * <http://www.puzzle-puzzle.cz/ImgZbozi/Maxi/m-don-quijote-de-la-mancha-1582.jpg>
- * <http://2.bp.blogspot.com/-ef-o-V5WHEE/UKLHHhQs25I/AAAAAAAAAHc/YLavTiEns8k/s1600/lope-de-vega.png>
- * <http://www.ebookeater.cz/upload/img/catalog/products/gallery/detail/201207/285-281-1341323681.png>

Zdroje informací

- * Text Sonety Lauře: <http://www.cesky-jazyk.cz/citanka/francesco-petrarca/sonety-laure.html>